

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 051 245/98-1503
Signatura: bE1as102

Inspektorát č 5
Okresní pracoviště Cheb

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení: Mateřská škola, Na Třešňovce 603
353 01 Mariánské Lázně

IZO: 107 540 991

Ředitel školy/zařízení: Eleonora Výprachtická

Zřizovatel: Město Mariánské Lázně

Příslušný školský úřad: ŠÚ Cheb, Palackého 8

Termín inspekce: 12. a 13. listopadu 1998

Inspektorka: Mgr. Marie Vrátníková

Předmět inspekce: Posouzení činnosti mateřské školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: roční plán činnosti MŠ, výroční zpráva o činnosti MŠ, plány výchovné práce, přehledy výchovné práce, vnitřní řád a organizační řád (vnitřní režim MŠ)

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Dvoutřídní mateřská škola je typizované zařízení postavené na okraji menšího sídliště. Třídy jsou umístěny v pavilonech propojených spojovací chodbou. Výhodou je vlastní kuchyně a služební byt v objektu obývaný provozním zaměstnancem MŠ.

Obě třídy jsou prostorné a poskytují tak dostatek místa pro hry dětí i jejich pohybové aktivity. Zařízení je účelné a umožňuje plnit výchovně vzdělávací program. Variabilní části vybavení mohou učitelky přemísťovat tak, jak to vyžaduje situace. Z dětského nábytku jsou vytvořeny hrací koutky pro hry jednotlivců i skupinek dětí. Hračky a pomůcky jsou uloženy přehledně a děti si je mohou podávat i bez pomoci dospělého. Pro plnění úkolů z oblasti tělesné výchovy je mateřská škola vybavena přenosným tělovýchovným nářadím. K dispozici je běžná audiovizuální technika (televize, video, magnetofony). Při práci s dětmi učitelky často využívají klavír, nebo elektrofonické klávesy. Také pomocné místnosti (šatny, hygienické zařízení) jsou dostatečně prostorné a umožňují výchovu hygienických a pracovních návyků. K polednímu odpočinku jsou v obou odděleních

upravovány herny (provozní pracovnice v nich rozkládají lehátka). Prostor je tak efektivně využíván pro činnosti dětí v průběhu celého dne.

Zahrada kolem mateřské školy je udržovaná, doplněná zařízením pro hry a zaměstnání dětí.

Prostředí mateřské školy je přívětivé a vytváří příznivé podmínky pro rozvoj dětí. Uspořádání prostoru umožňuje plnit výchovné úkoly a poskytuje dostatek podnětů pro činnosti dětí. Prostorové podmínky a vybavení mateřské školy lze celkově hodnotit jako spíše nadprůměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Ke dni inspekce bylo v mateřské škole zapsáno celkem 54 dětí. Jsou rozděleny do dvou věkově smíšených tříd. V jedné jsou děti tři až pětileté, ve druhé čtyř až sedmileté. Výjimku z počtu zapsaných dětí (dvacet na třídu) stanoveného v § 4 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 35/1992 Sb., o mateřských školách, povolila ředitelka s ohledem na velmi dobré personální i prostorové podmínky.

Během dne se v mateřské škole střídají dva různé druhy činností. Jednak jsou to činnosti organizované a řízené učitelkou, při nichž se děti podřizují a plní její pokyny. Dále pak činnosti, které si děti volí podle vlastního přání. Samy si určují obsah i způsob provádění. Organizace dne je promyšlená, oba způsoby vedení dětí se na navzájem doplňují a poskytují dětem mnoho podnětů pro rozšiřování konkrétních zkušeností. Z hlediska správné životosprávy jsou dodržovány tříhodinové intervaly mezi jídly, školní kuchyně zajišťuje pitný režim. Pro děti přicházející do mateřské školy poprvé jsou zavedeny adaptační postupy. Délka poledního odpočinku zohledňuje individuální potřeby dětí a jejich věk.

Třídy jsou slunné, světlé a spolu s ostatními místnostmi určenými pro pobyt dětí stejnoměrně vytápěné. Výzdobu tvoří převážně práce dětí a společné práce dětí a učitelek. Prostředí zpřijemňují také květiny.

Při výchovné práci v průběhu dne i v perspektivě celoroční práce mají učitelky i provozní zaměstnanci na mysli harmonický rozvoj dětí. Tomu odpovídají vhodné formy práce s dětmi, rozdělení dne a správná životospráva. Psychohygienické podmínky lze proto hodnotit jako spíše nadprůměrné.

3. Hodnocení školy z hlediska výchovně vzdělávací práce

Základní činností dětí v obou třídách byla **volná hra**. Bylo jí vyhrazeno nejvíce času. Děti si mohly hrát a zaměstnávat se různými činnostmi podle vlastní volby ráno po příchodu do mateřské školy až do svačiny, při dopoledním pobytu venku i odpoledne. V obou třídách učitelky pomáhaly hry rozvíjet a navazovaly s dětmi bližší citový kontakt. Ve hrách děti uplatňovaly své poznatky, procvičovaly a rozšiřovaly si pracovní dovednosti a správné formy chování v různých situacích. Učily se s hračkami a pomůckami zacházet, reagovat na ně, všimnout si jejich vlastností a funkcí. V obou třídách panovala radostná a dobrá nálada, nižší počty přítomných dětí umožňovaly učitelkám výrazný individuální přístup.

Organizaci a průběh her lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

Součástí dopoledního programu bylo v obou třídách **ranní cvičení**. Děti si při něm osvojovaly základní pohybové dovednosti a návyky, učily se reagovat na jednoduché

pokyny, respektovat pravidla hry. Kromě přirozených cvičení zařazovaly učitelky i cviky pro správné držení těla. Ve třídě starších dětí bylo vhodně využité jednoduché náčiní.

Průběh i organizace ranního cvičení byla na běžné (průměrné) úrovni.

Činnost přímo řízená učitelkou byla ve druhé třídě (čtyř až sedmiletých dětí) zařazena po dopolední svačině. Učitelka vhodně určila úkol, stanovila pro děti zajímavý obsah a metody a přímo řídila postup při osvojování dovedností v oblasti práce s papírem. Diferencovala nároky na samostatnost mladších i starších dětí. Pracovní činnost (skládání z papíru) děti velmi zaujala, samy si vyžádaly její pokračování i další den.

Pracovní dovednosti dětí získávaly hravým způsobem. Obsah výchovné práce byl v souladu s výchovně vzdělávacím programem. Řízenou činnost je možné hodnotit jako nadprůměrnou.

Některé děti z této třídy jsou po dohodě s rodiči zařazeny do kroužku němčiny, který vede lektorka z místního domu dětí a mládeže. Při práci s dětmi využila minimálně pomůcek (pracovní list se zvířátky). Slovní zásobu dětí rozvíjela většinou memorováním slovíček. Některé úkoly byly vzhledem k velmi omezené slovní zásobě náročné a děti je nedokázaly splnit.

Činnost byla málo efektivní a děti příliš nezaujala. Vedení kroužku němčiny lze proto hodnotit jako spíše podprůměrné.

Ke zdravému rozvoji dětí přispívá **pobyt venku**. Do režimu dne je zařazován pravidelně. Jeho délka se řídí povětrnostními podmínkami. Hospitace proběhla v první třídě (tří až pětiletých dětí). S ohledem na počasí byla zařazena vycházka zaměřená na přímé pozorování práce lidí. Děti byly přiměřeně oblečené a na pobyt venku se těšily.

Organizaci pobytu venku lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Pracovní dovednosti dětí při sebeobsluze jsou na odpovídající úrovni. Děti jsou zapojovány do úklidu hraček a jsou vedeny k udržování pořádku ve věcech společných i vlastních. Učí se pracovat soustředěně a přiměřeně rychle. Učitelky rozvíjejí také **hygienické návyky** a vedou děti ke kultivovanému chování při stolování.

Výchovně vzdělávací práce je cílevědomá, jejím smyslem je vytvořit předpoklady pro to, aby se děti v průběhu dalšího života mohly úspěšně vzdělávat. Celkově může být hodnocena jako spíše nadprůměrná.

4. Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti dětí

Mateřská škola navazuje svým výchovným působením na výchovu dětí v rodině. Rozumět světu kolem sebe a chápat souvislosti se děti učily zejména prostřednictvím her. Učitelkám se dařilo připravit vhodné podmínky také pro záměrné učení. Přirozené a aktivizující podněty provokovaly zvědavost dětí a probouzely jejich vnitřní zájem o předkládané činnosti. Děti byly vedeny citlivým a taktickým způsobem, učitelky jim ochotně poskytovaly radu a pomoc při překonávání těžkostí. Lze ocenit přátelskou atmosféru v obou třídách a harmonické ovzduší kladných citových vazeb k dospělým i vrstevníkům.

Denní režim respektuje věkové a individuální zvláštnosti dětí. Jak již bylo výše zmíněno, jednotlivé činnosti učitelky organizují tak, aby byly zajímavé a přitažlivé a svým zaměřením dětem blízké.

Ve věkově různorodém kolektivu využívají učitelky také možnosti pro pěstování kladných morálních a charakterových vlastností. Starší děti jsou vedeny k pomoci mladším, naopak mladší děti napodobují způsoby, řeč a chování dětí starších.

Průběh pobytu dětí je zpracován ve vnitřním řádu, jehož přílohou je vnitřní režim mateřské školy. Rodiči i zaměstnanci je respektován.

Z hlediska rozvoje osobnosti dětí lze výchovné působení mateřské školy hodnotit jako nadprůměrné.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Funkce výchovného poradce není v mateřských školách ustanovena, proto nelze tuto oblast hodnotit.

Mateřská škola zprostředkovává rodičům kontakt s pedagogicko-psychologickou poradnou, nebo klinickým logopedem.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnosti

Zájem o svoji činnost mateřská škola podněcuje různými aktivitami, z nichž některé organizuje ve spolupráci s rodiči. Jsou to zejména besídky, vystoupení dětí u příležitosti oslav svátků a různé zábavné programy, jejichž náplní jsou převážně ukázky výsledků výchovné práce.

Děti navštěvují divadelní a filmová představení, výstavy dětských prací pořádaných ve městě. V rámci spolupráce pro ně ZUŠ připravuje koncerty. K pravidelným akcím patří také rozloučení s dětmi odcházejícími do základní školy a polodenní výlet ke konci školního roku.

O pořádané akce projevují rodiče i děti zájem, je z nich pořizována fotodokumentace.

Tyto různorodé aktivity přinášejí dětem i rodičům bohaté dojmy a zážitky a vhodným způsobem doplňují výchovnou práci mateřské školy. Je možné je hodnotit jako spíše nadprůměrné.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí mateřské školy je školní jídelna. Podle vyvěšených jídelníčků lze usuzovat, že dětem zajišťuje pestrou stravu. Podávání jídla je organizováno bez prostoje a čekání, děti dostávají přiměřené porce. Spolupráce provozních i pedagogických pracovníků je při zajišťování péče o děti na vysoké úrovni.

Činnost školní jídelny je nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Na základě inspekce byla vymezena:

pozitiva:

- prostorové podmínky, vybavení a vkusná výzdoba
- individuální práce s dětmi
- velmi dobrá úroveň spolupráce pedagogických i provozních pracovníků při zajišťování péče o děti

Mateřská škola pomáhá dětem rozvíjet samostatnost, podporuje jejich osobní aktivitu a přispívá vhodným způsobem k rozšiřování dětských zkušeností. Metodické nedostatky ve výchovné práci (vedení kroužku němčiny) si ředitelka uvědomuje a bude je

